3.2.2023
Tuominen Timo

Liikenne- ja viestintävaliokunta

VNS 10/2022
Valtioneuvoston selonteko Suomen digitaalinen kompassi

Finanssiala ry (FA) kannattaa selonteon tavoitteita, mutta kaipaa ministerityöryhmän laajentamista myös muille hallinnonaloille

- FA kannustaa digitalisaation, datatalouden ja julkisen hallinnon kehittämisen ministerityöryhmän ja digitoimiston laajentamista tiiviimmin myös STM:n ja OM:n hallinnonaloille, jotta yhteistyön hyödyt ja digitavoitteet saataisiin laajalti näkyviin.
- FA pitää hyvänä elämäntilannepohjaisen kehittämisen näkökulman tuomista digikompassityöhön.
- Selonteossa on mukana kattavasti tavoitteita ja mittareita, mutta ei varsinaisia toimenpiteitä, joten toteutuksen keinot, rahoitus ja toimeenpano jäävät avoimeksi. FA pitää tärkeänä, että toimenpiteet päivitetään digikompassin toimeenpano-ohjelmaan hallituskausittain, jolloin voidaan sitoutua pitkäjänteiseen kehittämiseen ja investointeihin. Tätä tavoitetta myös tukisi digitoimiston laajentaminen muille hallinnonaloille.

1 Elämäntapahtumapohjaiset palvelut

FA pitää hyvänä digikompassin ajatusta ottaa palvelujen lähtökohdaksi elämäntapahtumapohjainen palvelukehitys. Monet elämäntapahtumat. kuten esimerkiksi kuolema tai tapaturmainen loukkaantuminen käynnistävät palveluprosessin, jossa tarvitaan polveilevasti tietoa ja palveluita sekä yksityisiltä, että julkisilta tahoilta. Tiedon on siis virrattava ongelmitta toimijalta toiselle. Useat palveluprosessit sisältävät myös sote-sektorin toimia, joten FA pitää ensiarvoisen tärkeänä, että myös sote-sektori osallistuu aktiivisesti digitalisaation yhteiskehitykseen. Tätä kehitystä palvelisi se, että myös muut hallinnonalat osallistuisivat digikehittämisen ministerityöryhmän ja digitoimiston työhön.

2 Osaamisen kehittäminen

FA kannattaa selonteon ehdottamia osaamisen kehittämisen tavoitteita. Ohjelmassa on kuitenkin paljon vaikeasti mitattavia avaintuloksia, joten toimenpiteitä tarvitaan kuvaamaan miten näihin tavoitteisiin tultaisiin pääsemään.

FA on samaa mieltä, että ”Riittävät digitaidot ovat edellytys paitsi työllistymiselle myös sosiaaliselle ja yhteiskunnalliselle osallisuudelle. Digitaidot ovatkin uusi kansalaistaito. Digitaitoja rakennetaan osaamista vahvistamalla, koulutuksellista tasa-arvoa lisäämällä ja tukemalla jatkuvaa oppimista.”

FA pitää myös tärkeänä digituen tarjoamista eri elämäntilanteissa oleville henkilöille julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin yhteistyönä. Myös viranomaisten osaamisen kehittäminen tulee olla jatkuvan kehityksen kohteena.

3 Tavoitteiden saavuttaminen

Selonteossa mainitaan, että: ”ICT-investointien suhteellisen vähäinen määrä hidastaa tuottavuuden nousua”. FA haluaa korostaa, että pelkkä investointien määrä ei ole järkevä mittari, vaan vasta investoinnista saatava hyöty nostaa tuottavuutta. FA toteaa, että monet lainsäädännöstä. tilastoinnista ja muista puhtaasti viranomaistarpeista kumpuavat hankkeet ja vaatimukset tuottavat yksityiselle sektorille enemmän kustannuksia kuin hyötyjä, joten myös yritysten saamat hyödyt tulee aidosti huomioida vaikuttavuusarvioissa. Vaikuttavuusarviointia tulee myös täydentää jälkikäteisellä tuloksellisuuden arvioinnilla, jossa aidosti seurataan missä määrin vaikuttavuusarviot lopulta pitivät paikkansa.

FINANSSIALA RY

Taina Ahvenjärvi